

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/15/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8620200419
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8620200419.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členiek senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Ingrid Kalinákovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého B. X., N.. XX.X.XXXX, bytom pri otcovi, zastúpený opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny A., W. B., dieťa rodičov V. X., N.. XX.XX.XXXX, A. XXX XX K. A. XX, právne zastúpeného JUDr. Ivom Babjakom, advokátom, Sov. hrdinov 200/33, 089 01 Svidník a M. A., N.. XX.X.XXXX, A. Q. XXX, XXX XX C., Č. T., o návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Svidník č.k. 5P/22/2020-71 zo dňa 16. októbra 2020, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Predmetom konania je úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Svidník, ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“), napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. Z v e r u j e maloletého B. X. do osobnej starostlivosti otca, ktorý ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.

II. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého B. X. v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa mesačne od právoplatnosti rozsudku do budúcnosti, ktoré je povinná platiť k rukám otca vždy do 15. dňa v mesiaci pod následkom výkonu rozhodnutia vopred.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.“

3. Rozhodnutie právne zdôvodnil ust. § 36 ods. 1, § 43 ods. 1, § 38 ods. 1, 2, § 62 ods. 1 - 3, § 75 ods. 1 veta prvá zákona č. 36/2005 Z.z. a o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), § 38 ods. 1, 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), § 215 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku aďalej len „CSP“).

4. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že rodičia nie sú manželia a nežijú v spoločnej domácnosti. Otec žil s matkou maloletého ako s družkou od roku 2010 do roku 2013 v meste C. v H. republike. Počas ich vzťahu sa narodil dňa 31.7.2012 mal. B. a dňa XX.X.XXXX sa narodil mal. R. A. -

X.. V roku XXXX so súhlasom matky odišiel otec s maloletým do Anglicka k svojej manželke, kde žili do februára 2020. Začiatkom februára 2020 sa vrátil s manželkou aj s maloletým do K. A. do rodinného bytu jeho svokrovcov, ktorý v súčasnosti vlastnícky patrí im. V súčasnosti má maloletý 8 rokov, navštevuje 3. ročníka Základnej školy v K. W.. Maloletý volá otcovu manželku „mama“ a považuje ju za svoju matku. Súd zveril maloletého do osobnej starostlivosti otca, ktorý ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok, zobral do úvahy jeho osobnú starostlivosť o neho, prihliadol na názor maloletého, ktorý uviedol, že chce ostať pri otcovi a jeho manželke, ktorú volá „mama“. Poukázal na správu kolízneho opatrovníka zo dňa 17.7.2020, z ktorej vyplýva, že otec má vytvorené vhodné podmienky pre výchovu a starostlivosť maloletého. Zároveň súd zaviazal matku plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu, pretože má nízky príjem.

5. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

III. Obsah odvolania matky a vyjadrení k odvolaniu

6. Proti rozsudku podala odvolanie matka, ktorá nesúhlasila so zverením maloletého B. do starostlivosti otca. Poukázala na žiadosť podanú vo M. A. o kontakt s jej synom, kde bolo otcovi nariadené obnovenie jej kontaktu s maloletým B.. Namietala, že manželka otca maloletého neustále zasahovala do kontaktu. Nesúhlasí s tým, aby cudzia žena vychovávala jej dieťa. Poukázala na to, že s otcom dieťaťa má ďalšieho syna a nevidí dôvod, prečo by nemohla vychovávať rovnako oboch synov. Uviedla, že so synom nemá kontakt. Domnieva sa, že maloletý B. je otcom a jeho manželkou ovplyvňovaný.

7. Otec a kolízny opatrovník sa k podanému odvolaniu matky vyjadrili v tom zmysle, že napadnutý rozsudok nadobudol dňa 26.11.2020 právoplatnosť, a preto je bezpredmetné sa k nemu vyjadrovať.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom konania v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie prípúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/, g/ CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

9. Matka v odvolaní napádala správnosť záverov súdu prvej inštancie, na ktorých tento založil svoje rozhodnutie o zverení maloletého B. do osobnej starostlivosti otca z dôvodu, že v záujme maloletého je vyrastať u matky.

10. V posudzovanej veci vychádzajúc z obsahu spisového materiálu a vykonaných dôkazov pred súdom prvej inštancie vyplýva, že mal. B. pochádza zo vzťahu rodičov, ktorí nie sú manželia a nežijú v spoločnej domácnosti. Rodičia žili v meste C. s H. republiky od roku 2010 do roku 2013 v spoločnej domácnosti, pričom sa z ich vzťahu narodil dňa XX.XX.XXXX maloletý B., a dňa XX.XX.XXXX maloletý R. A. - X.. V roku XXXX v čase, keď mal maloletý B. 5 mesiacov, otec odišiel s maloletým do Anglicka k svojej manželke, kde žili do februára 2020. Začiatkom februára 2020 sa vrátil s manželkou aj s maloletým do K. A., do rodinného domu jeho svokrovcov, ktorý v súčasnosti patrí im. Otec je od roku 1994 ženatý s manželkou M., rod. V.. Matka maloletého žije s maloletým R. v C., pričom jej pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť. Maloletého B. vychováva otec od jeho 5 mesiacov spolu s jeho manželkou. Maloletý B. má k manželke otca dobrý vzťah, považuje ju za svoju matku. V súčasnosti býva matka maloletého v súkromnej ubytovni v C., spolu s dvoma maloletými deťmi, maloletým R. A. a V. A.. Obe maloleté deti jej boli zverené do starostlivosti Okresným súdom v C.. Otec maloletého R. nemá určené žiadne výživné a otec maloletého V. má určené výživné vo výške 1.000,- Kč mesačne. Matka poberá rodičovský príspevok vo výške 10.000,- Kč, prídavky na deti vo výške 610,- Kč na maloletého R. a 500,- Kč na maloletého V., poberá dávky v hmotnej núdzi v sume 563,- Kč, a doplatok na bývanie 4.500,- Kč. Jej celkové náklady na bývanie predstavujú sumu 10.000,- Kč vrátane energií a ďalších poplatkov. V súčasnosti prebieha na Okresnom súde v Třebíči konanie o určenie výživného na maloletého R.. S maloletým B. je v kontakte

cez messenger, naposledy sa s maloletým stretla dňa XX.XX.XXXX. Svoj vzťah s maloletým označila za normálny. Myslí si, že manželka otca maloletého ovplyvňuje, a preto navrhuje zveriť maloletého do jej starostlivosti.

11. Predmetom prieskumu v odvolacom konaní, vzhľadom na odvolacie námietky matky vyjadrujúce nesúhlas so skutkovými zisteniami a právnym záverom súdu prvej inštancie, sa stala rozhodnou otázka posúdenia predpokladov pre zverenie maloletého syna do osobnej starostlivosti otca, a teda aj s tým súvisiaca otázka výživného.

12. Matka namieta závery súdu o skúmaní predpokladov na strane otca o zverení maloletého do jeho výlučnej starostlivosti.

13. Podľa § 217 ods. 1 CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Ustanovenia sudcovskej koncentrácie konania tým nie sú dotknuté.

14. Odvolací súd konštatuje, že v čase vyhlásenia rozhodnutia súdu prvej inštancie neboli zo strany matky navrhnuté a predložené dôkazy, ktoré by spochybňovali starostlivosť otca o maloletého B. takým spôsobom, aby nastali pochybnosti o jeho predpokladoch pre zverenie syna do jeho starostlivosti. Matka poukazuje na to, že manželka otca maloletého ho môže ovplyvňovať proti nej. To všetko sú tvrdenia, ktoré majú spochybníť predpoklady otca v starostlivosti o maloletého, avšak tieto tvrdenia žiadnym spôsobom zo strany matky neboli preukázané. To, že na starostlivosti o maloletého B. sa podieľa aj manželka otca nie je spochybnené, ale nebolo v konaní preukázané, jej ovplyvňovanie maloletého vo vzťahu k jeho matke. Zo strany kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa boli prešetrované pomery, žiadne pochybnosti o starostlivosti otca a nedostatočných predpokladov neboli v rámci šetrenia zistené.

15. Odvolací súd má za to, že tvrdenia matky na ktoré poukazuje v odvolaní nie sú preukázané a nie sú spôsobilé zmeniť otázku formy starostlivosti o maloletého v tomto čase. Pokiaľ dôjde k zmene pomerov, podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa menia pomery.

16. Pokiaľ ide o rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti návrhu otca na zverenie maloletého B. do jeho osobnej starostlivosti, odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zabezpečil skutkový podklad (§ 35 CMP) pre rozhodnutie o tejto otázke, vec v tejto časti aj správne právne posúdil a rozhodol v súlade s najlepším záujmom maloletého. Odvolací súd sa s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie v plnom rozsahu stotožnil, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza správne z posúdenia záujmu maloletého dieťaťa na danej forme osobnej starostlivosti akú zvolil súd. V každom konaní starostlivosti súdu o maloleté dieťa je prioritný záujem maloletého dieťaťa, a tomu musí byť venovaný prioritný záujem. Vychádzajúc tak z prejavov matky aj napriek jej námietkam v odvolaní a nesúhlase o zverení maloletého do výlučnej osobnej starostlivosti otca je možné vnímať jej rešpektovanie súčasného faktického výkonu osobnej starostlivosti o maloletého zo strany otca, ktorý zabezpečuje osobnú starostlivosť od útleho veku maloletého B.. Rovnako je nevyhnutné akceptovať určitú stabilitu prostredia, ktorá je nevyhnutná pre maloletého. Správnosti tohto záveru nasvedčuje aj stanovisko kolízneho opatrovníka, ktorý konštatoval, že otec má pre maloletého vytvorené vhodné podmienky pre výchovu a starostlivosť a v jeho starostlivosti neboli zistené nedostatky. Maloletý pred kolíznym opatrovníkom prezentoval svoj názor žiť u otca a, otcovej manželky. Odvolací súd zdôrazňuje, že súd prvej inštancie venoval náležitú pozornosť názoru maloletého B., ktorý vyjadril želanie žiť so svojim otcom a jeho manželkou.

17. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada aj na to, ktorý z rodičov, a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Otec zabezpečuje o maloletého B. osobnú starostlivosť, čo je nutné považovať za formu plnenia výživného. V zmysle § 28 zákona o rodine je súčasťou rodičovských práv a povinností najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. V zmysle tohto zákonného ustanovenia je garantované právo rodičov vychovávať svoje deti a naopak deťom sa zaručuje právo na rodičovskú starostlivosť a výchovu. Tento zaručený princíp ochrany práv, teda zahrňuje zo strany rodičov zabezpečenie podmienok materiálnej i nemateriálnej povahy k tomu, aby sa dieťa mohlo dostatočne rozvíjať. Pokiaľ ide o materiálne podmienky, tie sa realizujú prostredníctvom povinnosti rodičov podieľať sa na vyživovacej povinnosti k svojim deťom

podľa kritérií uvedených v § 62 ods. 2 zákona o rodine, pričom povinnosťou súdu je vždy prihliadnúť k všetkým dôležitým okolnostiam, u každého rodiča zvlášť, prihliadnúť na vek, vyspelosť dieťaťa, nevyhnutné potreby a potreby, ktoré sú nad rámec bežných potrieb, náklady súvisiace so zdravotným stavom maloletého dieťaťa. Je nutné prihliadnúť na majetkové pomery oboch rodičov a následne až tak zhodnotiť možnosti a schopnosti povinného rodiča a zhodnotiť odôvodnené potreby maloletých detí. Maloletý B. má výdavky primerané jeho veku. Súdom určené výživné je primerané vychádza z potrieb maloletého. Odvolací súd podrobil prieskumu súdom určenú výšku výživného a vyhodnocoval jej primeranosť. Matka je na materskej dovolenke s maloletým V.. Poberá rodičovský príspevok vo výške 10.000,- Kč, prídavky na deti v sume 610,- Kč na maloletého R. a 500,- Kč na maloletého V., dávky v hmotnej núdzi v sume 563,- Kč a 4.500,- Kč na doplatok na bývanie. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd dodáva, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je ich zákonnou povinnosťou; pri určení jej rozsahu súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. V danom prípade súdom prvej inštancie určené výživné v rozsahu 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa zodpovedá schopnostiam a možnostiam matky, ktorá má obmedzenú pracovnú schopnosť tým, že je na rodičovskej dovolenke a zabezpečuje celodennú starostlivosť maloletému V.. Odvolací súd považuje v zhode so záverom súdu prvej inštancie určené výživné za zodpovedajúce zákonným kritériám pre jeho určenie.

18. Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené dôvody rozsudok potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny.

19. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolací súd zároveň nevzhladal dôvod pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle § 55 CMP.

20. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).